

„EMINESCU ȘI EPOCA SA” (IUNIE 2000) CRONICA UNEI EXPOZIȚII. VEDERE DIN INTERIOR

Liliana-Nicoleta Hanganu

A treia în seria manifestărilor pe care Cabinetul Numismatic al Muzeului Municipiului București le organizează anual, după „Portretul în medalistică” (1998) și „Monumente și edificii în medalistică” (1999), expoziția „**Eminescu și epoca sa**” s-a înscris în amplul program național dedicat **Anului 2000 – Anul Eminescu**. Aceasta a reprezentat o noutate prin colaborarea dintre două instituții – Muzeul Municipiului București și Monetăria Statutului, care au prezentat colecția col. (r) Ioan Dogaru, precum și piese din colecțiile regretatului Nicolae Curdov și Aurel N. Curdov. La acestea s-au adăugat medalii, plachete și machete din patrimoniul celor două instituții organizatoare. De asemenea, expoziția s-a deosebit de altele de acest gen prin criteriile de abordare a tematicii, susținută de o varietate de piese medalistice și de cartofilie.

Pornind de la subiectul central – Eminescu – s-a încercat reconstituirea unei întregi epoci, cuprinsă între 1850 și 1889, fie în ceea ce a avut ea ca evenimente istorice, politice și militare majore: Unirea Principatelor Române, Războiul de Independență, Proclamarea Regatului, fie ca personalități marcante ale spiritualității românești, care, într-un fel sau altul, și-au legat numele de cel al lui Eminescu: prieteni și susținători – Titu Maiorescu, Ion Luca Caragiale, Ion Creangă, Petre P. Carp, A. C. Cuza, dar și ne-prieteni și adversari politici, criticați în publicistică – C. A. Rosetti, Mihail Pherekyde, Eugeniu Carada.

Organizată în spațiul generos al elegantei Săli de comunicări a Muzeului Municipiului București, expoziția a cuprins 214 medalii și plachete, dintre care 178 de medalii și 14 machete cu tematica „Eminescu”, la care s-au adăugat o serie de litografii, cărți poștale și fotografii. Expoziția a fost organizată pe mai multe capitole: familia, nașterea și botezul; profesorii și anii de școală; elev și student; călătoriile de studiu și activitatea (un loc aparte avându-l Serbarea de la Putna din 15/27 august 1871, în organizarea căreia Eminescu s-a implicat); poezia și iubirea (Veronica Micle fiind singura prezență feminină din viața lui Eminescu asupra căreia s-au oprit creatorii de medalii); portretele medalistice realizate după cele patru fotografii cunoscute (Praga, Foto Jan Thomas – 1869, Foto Franz Duschnek – 1878/1880, Iași, Foto Nestor Heck – 1884/1885, Botoșani, Foto Jean Bielîg – 1887/1888); de asemenea, comemorarea morții poetului (inclusiv medalia cu masca mortuară a poetului), precum și alte medalii bătute cu diverse prilejuri (monumente, școli, teatre, alte manifestări culturale).

Colecția de medalistică col. (r) Ioan Dogaru este una dintre cele mai importante din țară, cuprinzând, cel puțin în expoziția pe care o prezentăm aici, 172 de piese, printre care, cele două medalii de argint „Eminescu” – extrem de rare – bătute după moartea poetului la Viena în 1889, medalia creată de Ioana Bassarab Starostescu în 1940, când s-au celebrat 90 de ani de la naștere, precum și medalii și plachete realizate

de creatori de la Monetăria Statului: Gheorghe Stănescu, Haralambie Ionescu, Ștefan Grudinski, Vasile Gabor, Maximilian Fetișu, Constantin Dumitrescu, Codruț-Decebal Ciobănescu, sau artiști plastici, colaboratori ai Monetăriei, cum ar fi Gheorghe Adoc. Alături de acestea, au fost etalate și piese unicate, realizate fie din inițiativa colecționarului, fie primite de acesta cu diverse ocazii, de la medaliști renumiți.

Printre piesele din colecția Nicolae Curdov, deosebite ca realizare artistică, dar și din punctul de vedere al rarității lor în România, putem enumera medaliile dedicate lui Eminescu realizate în străinătate: la Paris de Ion Vlad, la Cernăuți de Mikola Priveni, la Riga de Janis Strupulis și la Chișinău de Simion Odainic.

Colecția Aurel N. Curdov a fost prezentă prin linogravura lui Aurel David din Chișinău, după care a fost realizată de Janis Strupulis o binecunoscută plachetă.

Un loc aparte în această expoziție l-au ocupat machetele de ipsos, care reprezintă prima etapă, după desene, în realizarea unei medalii. Machetele, rod al creației talenților artiști de la Monetăria Statului, au fost pentru prima dată prezentate publicului. Tot inedită a fost și prezentarea de către Monetărie a tehnologiei de obținere a produsului finit: probe de bronz precum și poansonale pozitiv și negativ cu care s-au bătut cele mai noi medalii. Machete de ipsos ale unor medalii care nu au fost bătute încă au fost prezentate de sculptorul Gheorghe Adoc.

Din colecțiile Muzeului Municipiului București au fost prezentate medalii dedicate lui Eminescu (de exemplu, cea a sculptorului Viorel Moga, de la Cluj) cât și piesele – medalii, plachete, litografii, cărți poștale și fotografii, prin care s-au adus în memoria vizitatorilor personalități și evenimente istorice, politice și culturale. De asemenea, din colecția de documente a Muzeului a fost prezentată scrisoarea, inedită la acea dată, a dr. H. Obersteiner, care l-a tratat pe Eminescu la Viena, în 1883–1884. Interesant de menționat ni se pare faptul, că dintre ne-prieteni, Alexandru Macedonski este singurul care lipsește din medalistica românească.

Deși Eminescu s-a ferit de onoruri toată viața, respingând cu vehemență până la sfârșit încercările celor apropiați de a fi transformat într-un „monument național”, deceniile următoare, și mai ales ultimii ani, au fost marcate – cel puțin din punct de vedere medalistic – de numeroase momente care pot fi considerate remarcabile.

SUMMARY

Eminescu and His Epoch (June 2000), an Exhibition Chronicle

This exhibition was part of a series of events organized by the Coin Cabinet of the Museum of the Municipality of Bucharest. The organizers have rendered a whole epoch, by presenting the public 214 medals, lithographs, photographs. The exhibition was structured on several chapters: Eminescu's family, his birth, his studies, his poetry a.s.o.

**MONETĂRIA
STATULUI**

**MUZEUL
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI**

